

MAGYARORSZÁG HOSSZÚ TÁVÚ VERSENYKÉPESSÉGÉNEK FUNDAMENTUMAI

Béresné Mártha Bernadett

Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Számviteli és Pénzügyi Intézet, Kontrolling Tanszék, Debrecen,
Magyarország

beresne.martha.bernadett@econ.unideb.hu

Amennyiben abból a feltételezésből indulunk ki, hogy minden nemzetnek az a célja, hogy versenyképessége – itt első sorban az országok versenyképességéről van szó - fenntartható legyen, akkor ebből következik az a megállapítás is, hogy ezen két fő jellemző paraméterit befolyásoló tényezők vizsgálata során minden esetben kölcsönösen figyelembe kell venni az egymásra való hatások eredőjét. Napjainkban egy ország gazdasága a fenntartható növekedés, versenyképesség útjára akkor képes rálépni, ha együttesen képes betartani a porteri alap gondolatot – amely szerint a termelékenység magas szintje nélkül sem egy ország, sem egy vállalat nem lehet versenyképes – és a Brundtland- jelentés – amely szerint a fejlődés akkor fenntartható, ha a jelen szükségletek kielégítésével nem veszélyezteti a jövő generációk szükségleteinek kielégíthetőségét – alap gondolatát. A globalizáció korában azonban – éppen a gazdasági növekedés szinte bármi áron való túlhajtása és a rövid távú gondolkodásmód miatt – ezek a fundamentumok figyelembe vétele csorbát szenvedhet. Ezzel nemcsak a közeli jövő, de a hosszú távú gazdasági fejlődés alapjai is veszélybe kerülhetnek, és máris az adott ország benne ragadhat a közepes jövedelmi csapdába. Ennek vonatkozásában azok az országok a legveszélyeztetettebbek, amelyek továbbra is az olcsó munkaerőre támaszkodó, a növekedést továbbra is a betelepülő külföldi cégek összeszerelő üzemeitől váró, mennyiségi szemléletű modell helyett képtelenek feljebb lépni az értékláncon – amely a termék kitalálásától a piaci értékesítésig tart –, és termelési szerkezetükben a magasabb hozzáadott értékű tevékenységek arányait növelni, és egy innováción, tudáson alapuló minőségi modellt kiépíteni. A csapdából azok tudnak kitörni, akik a nemzeti vagyon gyarapodását – annak minden összevetőjével – tekintik elsődleges célnak. Teszik ezt úgy, hogy sikeresen mozgósítják hazai erőforrásaikat – a természeti és a humán tőkét –, és nemcsak a gazdaságot, hanem a társadalom hosszú távú érdekeit is figyelembe veszik a környezetvédelmi szempontokkal egyetemben. A tanulmány célja kettős. Egyrészt felhívni a figyelmet azokra az alapvető fundamentumokra, melyek determinálják egy nemzet gazdasági fejlődési pályáját, másrészt pedig azokat az alapvető tényezőket ismertetni, melyek befolyásolásával elkerülhető Magyarország fejlődési csapdába való kerülése, vagy éppen az abban való bennragadása.

Kulcsszavak: versenyképesség, fenntarthatóság, fejlődési csapda, értéklánc